Dosarul nr.2ri-661/23 Prima instanţă, jud. Mariana Fondos-Fraţman
2-22099283-02-2ri-24112023

D E C I Z I E

23 ianuarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău
În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii Steliana Iorgov şi Olga Cojocaru

Examinând recursul declarat de Guțu Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 12 octombrie 2023 prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L.„Elinartproiect” privind separarea bunului din masa debitoare,

a c o n s t a t a t :

La data 07 iulie 2023, Guţu Sergiu a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Elinartproiect” privind separarea bunului din masa debitoare.

Prin cererea depusă s-a solicitat: admiterea prezentei cereri; dispunerea separării din masa debitoare a S.R.L. „Elinartproiect” IDNO: *****5 a apartamentului nr. 262, situat în mun. Chişinău, str. Nicolae Titulescu, nr. 4a, cu numărul cadastral *****, cu o odaie, cu suprafaţa de 48,6 m.p., inclusiv logiile şi verandele amplasate la et. 12. nivel 13 scara II; anularea în conformitate cu prevederile art. 117 a Legii insolvabilităţii, toate sechestrele şi interdicţiile aplicate asupra bunului imobil - apartament nr. 262, situat în mun. Chişinău, str. Nicolae Titulescu. nr. 4a, cu numărul cadastral *****

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul central din 02 august 2023, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L. „Elinartproiect” privind separarea bunului din masa debitoare. S-a comunicat lui Guţu Sergiu despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile (calendaristice) din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat lui Guţu Sergiu că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită.

La data de 29 august 2023, prin intermediul Direcţiei Evidenţei şi Documentare Procesuală a Judecătoriei Chişinău sediul central a parvenit în adresa instanţei de judecată cererea din partea lui Guţu Sergiu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat parţială pentru examinarea cererii privind separarea bunului din masa debitoare a S.R.L. „Elinarproiect”, solicitând scutirea de la plata taxei de stat parţiale, or, odată cu depunerea prezentei cereri a achitat o sumă minimală în cuantum de 500 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul central din 01 septembrie 2023, s-a respins cererea depusă de Sergiu Guţu privind scutirea parţială de la plata taxei de stat, ca fiind neîntemeiată.

Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L.„Elinartproiect” privind separarea bunului din masa debitoare.

S-a comunicat lui Guţu Sergiu despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile (calendaristice) din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor.

S-a explicat lui Sergiu Guţu că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită.La data de 29 martie 2023, a fost emisă încheierea prin care nu i s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L.„Elinartproiect” privind separarea bunului din masa debitoare, oferindu-i lui Guţu Sergiu un termen de 5 zile (calendaristice) pentru înlăturarea neajunsurilor identificate.

La data de 01 septembrie 2023, copia încheierii judecătoreşti nr. 2i-309-6/22 prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată privind separarea bunului din masa debitoare a fost expediată, prin aviz poştal de recepţie la adresa lui Guţu Sergiu, avizul de recepţie s-a întors de la factorul poştal în adresa instanţei de judecată contrasemnăturii la data de 18 septembrie 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Central din 12 octombrie 2023 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L. „Elinartproiect” privind separarea bunului din masa debitoare. S-a remis lui Guţu Sergiu încheierea în cauză şi cererea de chemare în judecată cu toate documentele anexate. S-a explicat lui Guţu Sergiu că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul lichidat încălcările.

Nefiind de acord cu încheierea respectivă, la data de 09 noiembrie 2023 Guţu Sergiu a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 12 octombrie 2023 solicitând casarea încheierii instanței de fond cu dispunerea primirii cererii pe rol.

Intimatii, în termenul fixat de instanţa de recurs, nu a depus referință.

Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele pricinii, Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău conchide că recursul este întemeiat şi pasibil de admis, cu casarea încheierii instanţei de fond din 12 octombrie 2023 cu trimiterea cauzei la rejudecare în fond în judecătoria Chișinău sediul Central, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art.423, 424 alin. (1) şi art. 426 alin. (3) CPC, Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Potrivit art.425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei, având în vedere că încheierea recurată a fost pronunțată la data de 12.10.2023 și recursul a fost depus la data de 09.11.2023, Colegiul civil constată că, recursul a fost depus în termen legal.

În baza art.427 lit.b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău menţionează că analiza pe care instanţa de judecată o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.

În conformitate cu prevederile art.171 CPC, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art. 166 şi 167 alin.(l) lit. a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. în caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Colegiul Civil reiterează că în situaţia în care cererea de chemare în judecată nu întruneşte exigenţele prevăzute de lege, judecătorul, în dependenţă de caz, va întreprinde una din măsurile prevăzute de art. 169 CPC - refuză de a primi cererea, art. 170 CPC - restituie cererea de chemare în judecată sau de art.171 alin. (1) CPC - nu va da curs cererii. Astfel, legislaţia procedurală, instituie anumite cerinţe pentru realizarea dreptului la acţiune, adică pentru intentarea unui proces civil.

Conform prevederilor art.170. Restituirea cererii de chemare în judecată

(1) Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă:

a) reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părților;

b) instanța nu este competentă să judece cauza;

c) cererea a fost depusă de o persoană care, în cauza civilă respectivă, nu are capacitate de exercițiu al drepturilor procedurale civile;

d) soțul a înaintat acțiunea de desfacere a căsătoriei fără consimțământul soției, în timpul sarcinii sau în primul an de la nașterea copilului;

e) cererea nu este semnată ori este semnată de o persoană neîmputernicită de a o semna ori este semnată fără a se indica funcția semnatarului;

f) cererea a fost depusă în numele persoanei interesate de către o persoană neîmputernicită de a porni și a susține procesul;

g) la aceeași instanță sau la o alta, se află în judecată un litigiu între aceleași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeiuri;

i) reclamantul își retrage cererea înainte de emiterea încheierii privind intentarea procesului;

j) la depunerea cererii în procedură specială se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

(2) Cererea de chemare în judecată se restituie printr-o încheiere motivată, în care judecătorul indică instanța unde trebuie să se adreseze reclamantul, dacă cauza nu este de competența instanței respective, sau modalitatea de înlăturare a circumstanțelor ce împiedică intentarea procesului.

(3) În decursul a 5 zile de la data repartizării cererii de chemare în judecată, judecătorul dispune, printr-o încheiere, restituirea cererii și remite reclamantului încheierea şi cererea cu toate documentele anexate.

(4) Restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect și aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

(5) Încheierea prin care instanța judecătorească restituie cererea în temeiul alin.(1) lit.a), b), c) şi g) poate fi atacată cu recurs.

Conform prevederilor art.171. Cazurile în care nu se dă curs cererii

(1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 şi 167 alin.(1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Verificînd legalitatea şi temeinicia încheierii emise în speţa dedusă judecăţii, Colegiul Civil constată că prima instanţă prematur şi nejustificat a conchis de a restitui cererea de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L.„Elinartproiect" privind separarea bunului din masa debitoare.

În temeiul prevederilor art. 5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare. Renunţarea uneia dintre părţi la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenţii nu are efect juridic, cu excepţia cazurilor de încheiere, în condiţiile legii, a unei convenţii arbitrale.

Conform prevederilor art. 6 CPC, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 167 alin. (1) lit. b) din CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează dovada de plată a taxei de stat.

Astfel, instanţa de fond a concluzionat, că lui Guţu Sergiu, i-a expirat termenul de înlăturare a neajunsurilor la 25 septembrie 2023 or, conform încheierii prin care nu i s-a dat curs, acestuia i-a fost acordat termen de 5 zile calendaristice din momentul recepţionării actului judecătoresc, acesta la rîndul său fiind expediată la data de 01.09.2023

Totodată, prin încheiere din 01.09. 2023, instanţa de judecată a dispus de a nu da curs cererii din considerentul nerspectării prevederilor art. 167 alin. (1) lit. b) din CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 12.10. 2023 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L. „Elinartproiect" privind separarea bunului din masa debitoare. S-a remis lui Guţu Sergiu încheierea în cauză şi cererea de chemare în judecată cu toate documentele anexate. S-a explicat lui Guţu Sergiu că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul lichidat

încălcările.

Nefiind de acord cu încheierea respectivă, la data de 09 noiembrie 2023 Guţu Sergiu a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 12 octombrie 2023 solicitând casarea încheierii instanței de fond cu dispunerea primirii cererii pe rol.

În motivarea soluției prima instanță a invocat că reclamantul nu s-a conformat cerințelor din încheierea adoptată la data de 01.09.2023 și nu a înlăturat integral neajunsurile cererii de chemare în judecată.

Efectuând controlul judiciar asupra încheierii contestate, completul judiciar consideră că judecătorul primei instanțe a ajuns la o concluzie neîntemeiată de a restitui cererea de chemare în judecată din motivul neconformării indicațiilor instanței conform încheierii din 01.09.2023.

Or, materialele dosarului denotă că la data de 07.07.2023, conform prevederilor art. 48^1 alin. (4) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, recurentul a înaintat către instanţa de insolvabilitate o cerere privind separarea din masa debitoare a SRL„Elinartproiect” a bunului imobil – apartament nr. 262, situat în Republica Moldova, mun. Chişinău, sector Botanica, str. Nicolae Titulescu, nr. 4a, cu numărul cadastral *****, cu o odaie, cu suprafaţa de 48,6 (patruzeci şi opt întreg şi şase zecimi) m.p., inclusiv logiile şi verandele amplasate la et. 12, nivel 13 scara II cu transmiterea acestuia în proprietatea cumpărătorului Guţu Sergiu a.n. 22.02.1974 IDNP: 0981601225343.

Examinînd chestiunea primirii în procedură a cererii de separare a bunului imobil din masa debitoare, instanţa de insolvabilitate la data de 02.08.2023, a pronunţat o încheiere, prin care a respins solicitarea reclamantului de a fi scutit integral de la achitarea taxei de Stat în conformitate cu prevederile art. 4 al Legii taxei de Stat nr. 1216 din 03.12.1992, pentru acţiunea înaintată în instanţa de judecată şi nu a dat curs cererii înaintate. Pentru achitarea taxei de stat, au fost acordate cinci zile calendaristice dintre care două zile de odihnă.

Cu solicitarea instanţei de insolvabilitate nu a fost de acord şi la data de 29.08.2023, a înaintat o cerere de scutire parţială de la achitarea taxei de stat anexînd în acest sens bonul de plată de achitarea a taxei de stat în mărime de cinci sute de lei şi actele care confirmă lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea integrală a taxei de stat.

Prin încheierea din 01.09.2023, instanţa de insolvabilitate a respins cererea reclamantului privind scutirea parţială de la achitarea taxei de stat acordînd în acest sens cinci zile pentru înlăturarea neajunsurilor din încheierea în cauză fiind exceptată de la căile de atac.

Din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea integrală a taxei de stat, neajunsurile depistate de către instanţa de insolvabilitate nu au fost înlăturate.

În încheierea de respingere a cererii de scutire parţiali de la achitarea taxei de

stat, instanţa de insolvabilitate a menţionat că temei de refuz al acestei solicitări, este faptul că reclamantul în anul 2020, a avut mijloace financiare pentru procurarea apartamentului care se solicită a fi separat din masa debitoare, activează în calitate de administrator autorizat şi respectiv urmează să achite taxa de stat în mărime integrală.

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (2) din Codul de procedură civilă, (2) Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

Conform art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, (1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În lumina celor relatate, Completul judiciar consideră că judecătorul primei instanțe eronat a concluzionat că reclamantul nu s-a conformat cerințelor din încheierea adoptată la data de 01.09.2023 și că aceste circumstanțe ar servi temei de restituire a cererii de chemare în judecată în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Or, după cum s-a relatat supra, principiul disponibilității în coraport cu principiul contradictorialității, îi acordă reclamantului dreptul de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, aprecierea probelor prezentate de reclamant în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat fac dovada că acesta a achitat parțial taxa de stat anexînd la materialele cauzei bonul de plată în sumă de 500 lei (f.d.47) fiind parțial executată încheierea de nu dat curs, și a invocat că nu are venituri suficiente pentru achitarea restul sumei, astfel, în baza prevederilor art. 85.alin.(4) din Codul de Procedură Civilă al RM urma să fie scutit de restul sumei or, recurentul a făcut dovada incapacității de plata integrală a taxei de stat anexînd în acest sens contul curent generalizat, extrasul de cont, declarația cu privire la venit (f.d.48-53).

Din considerentele expuse supra, Completul judiciar constată netemeinicia încheierii primei instanțe de restituire a cererii de chemare în judecată, din care considerente ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea contestată și a restitui cauza spre rejudecare, în aceeași instanță și același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 426, 427 lit. b), 428 CPC Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Guțu Sergiu.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 12 octombrie 2023 prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Guţu Sergiu împotriva S.R.L.„Elinartproiect” privind separarea bunului din masa debitoare, cu trimiterea cauzei la rejudecare în fond în aceeași instanță, la faza de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii Steliana Iorgov

Olga Cojocaru